इमं गवां प्रभवविधानमुत्तमं पठन् सदा शुचिरपि मङ्गलप्रियः। विमुच्यते कलिकलुषेण मानवः श्रियं सुतान् धन पशूनमाप्नुयात्सदा।

हव्यं कव्यं तर्पणं शान्तिकर्म्म यानं वासो वृद्धबालस्य तुष्टिः। एतान् सर्व्वान् गोप्रदाने गुणान् वै दाता राजन्नाप्नुयाद्वै सदैव।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ पितामहस्याथ निशम्य वाक्यं राजा सह भ्रातृभिराजमीढः। सुवर्णवर्णानडुहस्तथा गाः पार्थो ददौ ब्राह्मणसत्तमेभ्यः। २३१

तथैव तेभ्योऽपि ददौ द्विजेभ्यो गवां सहस्राणि शतानि चैव। यज्ञान् समुद्दिश्य च दक्षिणार्थे लोकान् विजेतुं परमाञ्च कीर्त्तिं।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि दानधर्म्मकथने सप्तसप्ततोऽध्यायः ॥ ७७ ॥

॥ भीष्म उवाच ॥ एतस्मिन्नेव काले तु वशिष्ठमृषिसत्तमं। इक्ष्वाकुवंशजो राजा सौदासो वदतांवरः।
सर्व्वलोकचरं सिद्धं ब्रह्मकोशं सनातनं। पुरोहितमभिप्रष्टुमभिवाद्योपचक्रमे।

॥ सौदास उवाच ॥ त्रैलोक्ये भगवन् किंस्वित् पवित्रं कथ्यतेऽनघ। यत् कीर्त्तयन् सदा मर्त्यः प्राप्नुयात् पुण्यमुत्तमं।

॥ भीष्म उवाच ॥ तस्मै प्रोवाच वचनं प्रणताय हितं तदा। गवामुपनिषद्विद्वान् नमस्कृत्य गवां शुचिः। २३६

गावः सुरभिगन्धिन्यस्तथा गुग्गुलुगन्धयः। गावः प्रतिष्ठा भूतानां गावः स्वस्त्ययनं महत्।
गावो भूतञ्च भव्यञ्च गावः पुष्टिः सनातनी। गावो लक्ष्म्यास्तथामूलं गोषु दत्तं न नश्यति।
अन्नं हि परमं गावो देवानां परमं हविः। स्वाहाकारवषट्कारौ नित्यं गोषु प्रतिष्ठितौ।
गावो यज्ञस्य हि फलं गोषु यज्ञाः प्रतिष्ठिताः। गावो भविष्यं भूतञ्च गोषु यज्ञाः प्रतिष्ठिताः।
सायम्प्रातश्च सततं होमकाले महाद्युते। गावो ददति वै हौम्यमृषिभ्यः पुरुषर्षभ। २४०
यानि कानि च दुर्गाणि दुष्कृतानि कृतानि च। तरन्ति चैव पाप्मानं धेनुं ये ददति प्रभो।
एकाञ्च दशगुर्द्दद्याद्दश दद्याच्च गोशतीं। शतं सहस्रगुर्द्दद्यात् सर्व्वे तुल्यफला हि ते।
अनाहिताग्निः शतगुरयज्वा च सहस्रगुः। समृद्धो यश्च कीनाशो नार्घमर्हन्ति ते त्रयः।
कपिलां ये प्रयच्छन्ति सवत्सां कांस्यदोहनां। सुव्रतां वस्त्रसंवीतामुभौ लोकौ जयन्ति ते।
युवानमिन्द्रियोपेतं शतेन शतयूथपं। गवेन्द्रं ब्राह्मणेन्द्राय भूरिशृङ्गमलङ्कृतं। २४५
वृषभं ये प्रयच्छन्ति श्रोत्रियाय परन्तप। ऐश्वर्य्यन्तेऽधिगच्छन्ति जायमानाः पुनः पुनः।
नाकीर्त्तयित्वा गाः सुप्यात्ता नासंस्मृत्य चोत्पतेत्। सायंप्रातर्नमस्येच्च गास्ततः पुष्टिमाप्नुयात्।
गवां मूत्रपुरीषस्थ नोद्विजेत कथञ्चन। न चासां मांसमश्नीयाद्भवां पुष्टिं तथाप्नुयात्।
गाश्च सङ्कीर्त्तयेन्नित्यं नावमन्येत तास्तथा। अनिष्टं स्वप्नमालक्ष्य गां नराः सम्प्रकीर्त्तयेत्।
गोमयेन सदा स्नायात् करीषे चापि संविशेत्। श्लेष्ममूत्रपुरीषाणि प्रतिघातञ्च वर्ज्जयेत्। २५०
आर्द्रे चर्म्मणि भुञ्जीत निरीक्षेदारुणीं दिशं। वाग्यतः सर्पिषा भूमौ गवां पुष्टिं सदाऽश्नुते।
घृतेन जुहुयादग्निं घृतेन स्वस्ति वाचयेत्। घृतं दद्याद्घृतं प्राश्नेद्भवां पुष्टिं सदाऽश्नुते।
गोमत्या विद्यया धेनुं तिलानामभिमन्त्र्य यः। सर्व्वरत्नमयीं दद्यान्न स शोचेत् कृताकृते।
गावो मामुपतिष्ठन्तु हेमशृङ्ग्यः पयोमुचः। सुरभ्यः सौरभेय्यश्च सरितः सागरं यथा।